

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000221

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-09-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сокіл Людмила Михайлівна

2. Lyudmila M. Sokil

Кваліфікація: 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-08-2024

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика початкового навчання

Місце роботи здобувача: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, 2, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 29.053.03

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, 2, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, 2, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.01

Тема дисертації:

1. Розвиток народної хореографічної сценографії в закладах позашкільної освіти України (кінець XX – початок XXI ст).
2. Development of folk scenography in out-of-school education institutions of Ukraine (end of the 20th - beginning of the 20th century).

Реферат:

1. На основі аналізу джерел і наукової літератури відтворено розвиток народної сценографії в закладах позашкільної освіти України (кінець XX – початок XXI ст.), проаналізовано професійну діяльність вітчизняних педагогів-хореографів на межі XX – XXI століть в контексті позашкільної освіти. Виявлено методи, загальнонаукові і конкретнонаукові (специфічні) принципи освітнього процесу в роботі над народною хореографічною сценографією, показано, що зазначені методологічні категорії складають теоретико-

практичну основу, на якій ґрунтується мистецька складова позашкільної освіти. Доведено, що в емоційному спілкуванні через виражальні можливості народної хореографічної сценографії в дітей формується художній смак, що дозволяє їм сприймати красу не лише в мистецтві, але й у повсякденному житті. Виділено позитивні (застосування мультимедійних технологій у сучасній освіті, індивідуалізація в хореографічному навчанні, відродження автентичного танцю) та негативні (самоізоляція дітей і підлітків у віртуальному середовищі, скорочення закладів позашкільної освіти) тенденції в розвитку народної сценографії України на сучасному етапі. Визначено спільне (добровільна участь у колективі, фізичне виховання тіла, музично-ритмічне виховання, танцювальність, розуміння законів сцени, потреба у творчості), відмінне (обсяг сформованості хореографічних умінь та навичок учасників колективу, різна кількість видів хореографії, участь у суспільному житті ЗПО, міста, країни; створенні репертуару колективу, а також у різних педагогічних моделях учителів-хореографів системи закладів позашкільної освіти) й особливе (імідж колективу, його розумінні того, як поводитися у просторі сцени та інше смислове заповнення сцени) у роботі сучасних хореографічних колективів над народною сценографією. Ключові слова: народна хореографічна сценографія, хореографія, заклади позашкільної освіти, народний танець, естетичне виховання, патріотичне виховання, практичний досвід, хореографічний ансамбль, освітній процес, основоположні принципи, специфічні методи, феномен, допрофесійна підготовка.

2. The thesis substantiates the relevance of the topic, formulates the goal and task, discloses the object, subject and methods of research, characterizes the chronological boundaries of scientific work, highlights the connection of the work with scientific plans and programmes, characterizes the source base, presents the scientific novelty and practical significance of the obtained results, approbation of the research and the implementation of its results in practice are reflected. The scientific problem of the development of folk scenography in out-of-school education institutions (end of the 20th – beginning of the 20th century) is solved in an argumentative manner, the trends and prospects of the development of folk scenography in the conditions of today and for the future are shown. The analysis of sources and literature (184 literary and scientific works and 21 archival sources) required the use of a sufficient number of methodological approaches, including anthroposocial, andragogical, personal-activity approach, generalizing; a terminological analysis of the main categories and concepts of the study was carried out. A historiographic review of scientific literature on the problem of the development of folk scenography in out-of-school education institutions (end of the 20th - beginning of the 20th century) was conducted according to the subject-geographical principle: methodological and pedagogical plane; pedagogical plane, geographical plane (central Ukrainian region; western Ukrainian region, Eastern region); the plane of work with musical accompaniment. The professional activity of domestic teachers-choreographers at the turn of the 20 – 21 centuries in the context of out-of-school education is analyzed. It is shown that among choreographers-associates who brought the art of folk scenography to a wide audience, the Exemplary Children's Vocal and Choreographic Ensemble «Veseli Cherevichki» (Lviv, directors: Maria and Volodymyr Chmyr), the Folk Choreographic Ensemble «Sonechko» (Zhytomyr managers M.S. Guzun and T.I. Guzun); Folk Dance Ensemble «Barvinok» (Vinnytsia, director: P. Boyko), Folk Dance Ensemble «Barvinok» (Luhansk, Kyiv since the 14th year, director: V. Dolchuk), Folk Dance Ensemble «Lyubystok» (Kyiv, managers S.S. Matesha, T. Budilova), etc. The methods (verbal, visual, innovative, interactive) and fundamental principles (general scientific, which make up the basis of the methodology and specific scientific (specific) of the educational process in the work on folk scenography are revealed, it is shown that all these principles make up the theoretical and practical basis on which it is based folk scenography of the late 20 – early 21 centuries. The professional techniques of working on folk scenography have been clarified – the main exercises that have a certain sequence and are aimed at alternating stress on muscles, joints, and ligaments. It is shown that the mastery of these exercises is helped by the use of a number of specific methods (techniques), namely: battement tendu No. 1, battement tendu No. 4, rondo de jambe par terre, rondo de pied, battement fondu, etc. Positive and negative trends in the development of folk scenography of Ukraine at the current stage are highlighted: negative (self-isolation of children and adolescents in the virtual environment, reduction of out-of-school education institutions), positive (application of multimedia technologies in modern education, individualization in choreographic training, revival of authentic dance). What is common and what is

different in the work of modern choreographic groups on folk scenography is determined. Common is voluntary participation in the team, physical education of the body, musical and rhythmic education, dance ability. Learning choreography carries an educational and cognitive orientation and a developing need for creativity. Excellent is the scope of formation of choreographic abilities and skills of the team members, different types of choreography, participation in the social life of the ZPO, the city, the country; created in the repertoire of the team, as well as in various pedagogical models of teachers-choreographers of the system of extracurricular education institutions. Key words: folk scenography, choreography, out-of-school education institutions, folk dance, aesthetic education, patriotic education, practical experience, choreographic ensemble, educational process, basic principles, specific methods, phenomenon, pre-professional training.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Сокіл Л.М., Цебрій І.В. Професійна діяльність вітчизняних педагогів-хореографів на межі XX – XXI століть в контексті позашкільної освіти. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2024. Вип. 62. С. 89-101. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2023.61.05>
- 2. Сокіл Л.М. Основоположні принципи роботи над народною сценографією в закладах позашкільної освіти. Вісник науки та освіти (Серія «Педагогіка», Випуск № 3 (31). 2024. С. 666-673 DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-3\(31\)-663-676](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-3(31)-663-676)
- 3. Сокіл Л.М. Традиційні та новаційні методи в народній сценографії кінця XX – початку XXI століть. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2024, № 1-2 (135-136). С. 219-232. DOI 10.24139/2312п5993/2024.01п02/219п232 (URL : https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=5800)
- 4. Сокіл Л., Цебрій І. Збереження традицій української народної сценографії Полтавщини в педагогічній діяльності хореографів-постановників. Естетика і етика педагогічної дії: збірник наук. праць / Інститут пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України; ПНПУ ім. В. Г. Короленка. Вип. 29. Київ; Полтава: Талком, 2024. С. 91-102.
- 5. Сокіл Л. М. Творчість Ніни Уварової у контексті розвитку українського народно-сценічного танцю Полтавщини. Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка Педагогічні науки: мистецька освіта: історія, теорія, практика. 2018. №5 (319.). С. 50-56.
- 6. Сокіл Л. М. Хореографічна культура Полтавщини як одна з складових при вивченні дисципліни «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю». Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2017. №2 (307). Ч. 1. С. 107- 111.
- 7. Sokil, Lyudmila. Verbal-plastic image in choreographic art. X International Scientific and Practical Conference «Modern science: theoretical and practical view», February 27-28, 2024, Madrid. Spain. P. 8-11. URL: <https://www.sconferences.com/wp-content/uploads/2024/03/Madrid.Spain-10.pdf>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: теоретичний матеріал для історико-педагогічних, культурологічних і мистецьких наукових досліджень

Охоронні документи на ОПВ:

Виконання

народна хореографічна сценографія в закладах позашкільної освіти

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U100598 0117U002854

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цебрій Ірина Василівна

2. Iryna V. Tsebrii

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0844-4004

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, 2, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черкасов Володимир Федорович

2. Volodymyr F. Cherkasov

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2760-275

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 44799722

Місцезнаходження: вул. Минайська, 38/80, Ужгород, Ужгородський р-н., 88015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мокляк Володимир Миколайович

2. Volodymyr M. Moklyak

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9922-7667

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Курило Віталій Семенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Курило Віталій Семенович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Мордовцева Наталія Валеріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна